

Události - Se stavebnicí Merkur si mohou návštěvníci výstavy i pohrát

[2009-12-16] Autor: Tereza Burianová

Při slově Merkur si snad každý kluk vybaví nejen nejmenší planetu Sluneční soustavy, ale i proslulou kovovou stavebnicí převážně české výroby. Její děrované plíšky patří již desetiletí k nejoblíbenějším vánočním dárkům, a proto se její historii rozhodlo Muzeum hlavního města Prahy připomenout právě v adventním čase. Na podrobnosti se Tereza Burianová zeptala ředitelky Muzea hlavního města Prahy, doktorky Zuzany Strnadové.

"Výstava Merkur je výstavou vánoční, výstavou Muzea a výstavou soukromé sbírky pana Mládky. Zároveň je tu představena i současná produkce firmy Merkur Toys, která pokračuje v tradici výroby stavebnic.

Kromě toho, že je tu představena historie a úžasné stavby, které byly z Merkuru postaveny, je součástí výstavy i herna, kde si děti, ale třeba i jejich rodiče, mohou ze součástek postavit nějaké předměty, stroje, prostě co je napadne." Výstava dokládá, že z dílů legendární stavebnice se dá sestavit opravdu cokoli. Eiffelovka věž, ruské kolo nebo třeba most. Ten vyšehradský železniční v délce téměř osmi metrů sestavil právě pro zahájenou výstavu její autor Jiří Mládek. Stavebnice Merkur však nesloužila jen na hraní. Například profesor Otto Wichterle její pomocí sestavil čočkostroj, který patří k nejcennějším exponátům výstavy. Pokračuje sběratel Jiří Mládek.

"V podstatě je to jedna krabička větší, jedna krabička menší. Vypadá to jako kuchyňská linka, kde je vedle sebe spousta jakoby sporákových plotýnek, ke kterým vedou hadičky. Ty sporákové plotýnky se otáčely a seshora kapal ještě nevytvrzený silonový gel. Odstředivou silou tak vznikala kontaktní čočka. Poměrně rychle byla

vytvrzena, takže profesor Wichterle dosáhl dost veliké „produktivity“. Ne že to byly tisíce, ale byly to desítky čoček za hodinu. Pak je zajímavou merkurovou epizodou řepostroj. V roce 1960 dostal za úkol pan Jaroslav Štěpán, který dělal ve Výzkumném ústavu zemědělském konstruktéra a technika, zkonstruovat stroj na vyorávání řepy. Ten u nás nebyl. My jsme byli cukrovkářská velmoc, ale dělalo se to u nás stále jako za první republiky, že traktor vyoral a pak nastoupilo hejno brigádníků. Kdežto tento stroj tahal traktor. Stroj ořezal chrást, vyoral řepu, vyčistil ji a hodil na valník. No a proč ten Merkur? Bylo to zcela jednoduché. Tehdejší prezident Antonín Novotný si rád zval na Pražský hrad význačné lidi. A když se dostalo na význačné konstruktéry, tak věděli, že ten stroj nebo zařízení musejí nějak předvést. Pan Štěpán dostal nápad, že ho postaví z Merkuru, tak udělal jednoduchou věc. Svému synovi Martinovi zabavil stavebnici Merkur, postavil z ní tzv. řepostroj, na Pražském hradě se s ním pochlubil. Mělo to úspěch a řepostroj se vyráběl."

